

تأثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود
(مطالعه موردی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران)
علیرضا غلامی کیان^۱
محسن فقیه^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۸/۱۴، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۳/۳

چکیده

اگرچه از آغاز هزاره سوم، موضوع اجتناب مالیاتی از زوایای گوناگونی مورد بررسی قرار گرفته است، اما شواهد اندکی در رابطه با نوع کنش آن بر معیارهای کیفیت سود از جمله قدرت پیش‌بینی سود وجود دارد. بر این اساس، این پژوهش درصدد است تا تأثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار دهد. به منظور آزمون فرضیه، اطلاعات ۹۹ شرکت در دوره زمانی ۱۳۹۲-۱۳۸۴ به صورت تحلیل داده‌های ترکیبی و با استفاده از نرم‌افزار EViews7 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد که اجتناب مالیاتی، قدرت پیش‌بینی سود را کاهش می‌دهد. به بیان دیگر، اگرچه اجتناب مالیاتی منجر به افزایش جریان‌های نقدی آینده گردیده اما ممکن است به دلیل عدم قطعیت و تحقق آن از قدرت پیش‌بینی سود بکاهد. این یافته‌ها می‌تواند توجه سرمایه‌گذاران را به تأثیر اجتناب مالیاتی بر کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری و همچنین توجه سازمان مالیاتی را به تدوین الزاماتی جهت افشای برنامه‌ها و رویه‌های مالیاتی شرکت‌های بورسی معطوف نماید.

واژه‌های کلیدی: اجتناب مالیاتی، کیفیت سود، قدرت پیش‌بینی سود

۱. عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور، مرکز ساری AR.Kian@yahoo.com

۲. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه مازندران، پابلسر (نویسنده مسئول) Mohsen.Faghih65@yahoo.com

۱- مقدمه

کیفیت سود^۱ از موضوعاتی بوده که از آغاز هزاره سوم در پی ورشکستگی شرکت‌های بزرگ دنیا، افزایش ریسک ناشی از پیچیدگی محیط‌های تجاری و حتی ماجرای واترگیت^۲ سرفصل بسیاری از پژوهش‌های حسابداری و مالی قرار گرفت. دلیل این امر ممکن است کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به درستی ارقام حسابداری و به دنبال آن کاهش توان پیش‌بینی عملکرد آتی واحدهای تجاری با استفاده از اطلاعات تاریخی باشد. با وجود معیارهای متفاوت برای سنجش کیفیت سود، ولاری و جنکینز (۲۰۰۶) معتقدند که قدرت پیش‌بینی سود^۳ از اهمیت بیشتری برخوردار است. چون سرمایه‌گذاران می‌توانند از آن به‌عنوان معیاری برای ارزیابی ارزش شرکت و همچنین پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی استفاده نمایند. قدرت پیش‌بینی سود به‌عنوان میزان سودی که سرمایه‌گذاران می‌توانند بر اساس اطلاعات تاریخی، سود و جریان‌های نقدی آتی را پیش‌بینی نموده و در آن سهمیم باشند، تعریف می‌شود (الدماری و اسماعیل، ۲۰۱۳). اما فعالیت‌هایی مانند محافظه‌کاری^۴، مدیریت سود^۵ و اجتناب مالیاتی^۶ که نتیجه انعطاف‌پذیری روش‌های حسابداری، انگیزه‌های مالیاتی، شکاف‌های قانونی و همچنین روحیه فرصت‌طلبی مدیران می‌باشد ممکن است بر کیفیت سود تاثیر گذاشته و قدرت پیش‌بینی سود را کاهش دهند. بر این اساس هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی تاثیر انگیزه‌های مالیاتی از جنبه اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود می‌باشد.

مالیات یکی از ابزارهایی است که در سایر کشورها ممکن است بر سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های واحدهای تجاری تاثیر گذارد. به طوری که از یک سو هزینه اجباری تلقی شده و از سوی دیگر بر نحوه سرمایه‌گذاری و همچنین تامین مالی شرکت‌ها اثر می‌گذارد (دزایی و دارماپالا، ۲۰۰۹). به همین جهت، یکی از برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که شرکت‌ها دنبال می‌نمایند، کاهش هزینه مالیات است. سهامداران به اندازه‌ای که از فعالیت‌های کاهش هزینه مالیات توسط مدیران خشنود می‌شوند، نگران پیامدهای ریسک مالیاتی از جمله پرداخت مالیات بیشتر در آینده، جرایم مالیاتی و... نیستند. اجتناب مالیاتی را می‌توان به طور کلی استفاده از پیچیدگی‌ها، تکنیک‌ها و شکاف در قوانین مالیاتی در نظر گرفت که با کاهش هزینه‌های شرکت، منجر به انتقال ثروت از دولت به سهامداران می‌شود (داولینگ، ۲۰۱۳؛ کیم و همکاران، ۲۰۱۰). انتقال ثروتی که ممکن است در رابطه با تحقق جریان‌های نقدی آتی آن ابهاماتی وجود داشته باشد.

1. Earning Quality

۲. واترگیت (Watergate) به افشای کمک‌های مالی ۱۷ شرکت بزرگ آمریکایی به سناتورهای این کشور اشاره دارد.

3. Earning Predictability

4. Conservatism

5. Earning Management

6. Tax Avoidance

مرور ادبیات اجتناب مالیاتی نشان می‌دهد که در بیشتر پژوهش‌ها به این اقدام مدیران به‌عنوان فعالیتی مخاطره‌آمیز نگریده شده که بر شفافیت (دزایی و همکاران، ۲۰۰۷)، عملکرد آتی (رجو و ویلسون، ۲۰۱۲)، ارزش شرکت (کیم و همکاران، ۲۰۱۰)، کیفیت سود (آتوود و همکاران، ۲۰۱۰)، اعلام سود (کراتبری و کابیک، ۲۰۱۲)، اعتماد اجتماعی (کاناگارتنام و همکاران، ۲۰۱۳) و ریسک شرکت (گوئنتر و همکاران، ۲۰۱۴) تأثیر منفی می‌گذارد. با وجود ادبیات مزبور، پژوهش‌های اندکی رابطه بین فعالیت‌های مالیاتی شرکت‌ها و کیفیت سود را مورد بررسی قرار داده‌اند. از آنجایی که امکان پیش‌بینی اطلاعات مالی به‌ویژه سود توسط سرمایه‌گذاران، مستلزم ارزیابی اطلاعات شفاف و مربوط از سوی واحدهای تجاری است، نمی‌توان نقش مالیات را در ارزیابی کیفیت سود نادیده گرفت. هانلون و هیتزمن (۲۰۱۰) معتقدند که بازار ممکن است نسبت به شرکت‌هایی که از پناهگاه‌های مالیاتی استفاده می‌کنند، واکنش منفی نشان داده و از این طریق ارزش شرکت کاهش یابد. همچنین، آتوود و همکاران (۲۰۱۰) نیز نشان داده‌اند که یکی از عوامل کاهش پایداری سود شرکت‌ها، اجتناب مالیاتی است. چنین فعالیتی اگرچه ممکن است بر جریان‌های نقدی جاری تأثیر مثبت بگذارد، اما ممکن است تحقق جریان‌های نقدی در دوره‌های آتی را کاهش دهد. بر اساس آنچه گفته شد، همواره این نگرانی وجود دارد که اطلاعات مالی به‌ویژه سود به‌عنوان یکی از شاخص‌های عملکرد مالی و همچنین قدرت پیش‌بینی سودها که معیاری جهت تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان تلقی می‌شود، دستخوش فعالیت‌های اجتناب مالیاتی مدیران قرار گرفته و پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی را با مشکل روبرو سازد.

بنابراین پرسش این پژوهش، بررسی این موضوع است که آیا اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود تأثیر منفی دارد؟ طرح چنین پرسشی از این موضوع نشأت می‌گیرد که در رابطه با پیامدهای اجتناب مالیاتی بر کیفیت اطلاعات مالی و حسابداری به‌ویژه در مورد قدرت پیش‌بینی سود، پژوهش‌ها و شواهد اندکی وجود دارد. در حالی که قدرت پیش‌بینی سود به‌عنوان یکی از معیارهای ارزیابی کیفیت سود همواره مورد توجه استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی و درون‌سازمانی می‌باشد. همچنین از آنجایی که در حال حاضر، اکثر طرح‌های پاداش مدیران در شرکت‌های ایرانی مبتنی بر سود بعد از مالیات است، لذا این احتمال که اجتناب مالیاتی در شرکت‌های ایرانی وجود دارد، افزایش می‌یابد. باتوجه به توضیحات فوق، هدف اصلی پژوهش حاضر مطالعه تأثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود می‌باشد. در ادامه، پس از بیان مبانی نظری و پیشینه پژوهش، فرضیه‌ها و روش‌شناسی پژوهش ارائه شده و بعد از آن تجزیه و تحلیل نتایج و در نهایت نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش ارائه خواهد شد.

۲- مبانی نظری پژوهش

زمانی که از مرگ و مالیات در اقتصادهای پیشرفته به عنوان دو مقوله‌ای یاد شد که غیر قابل اجتناب بوده و راه‌گریزی از آنها وجود ندارد (استیگلیتز، ۱۹۸۶)، انتظار نمی‌رفت که اجتناب مالیاتی از آغاز هزاره سوم سرفصل بسیاری از پژوهش‌های حسابداری و مالی قرار گیرد. پاسترناک و ریکو (۲۰۰۸) اجتناب مالیاتی را استفاده قانونی از شکاف‌های قوانین مالیاتی جهت کاهش هزینه مالیات تعریف نمودند. همچنین، هانلون و هیتزمن (۲۰۱۰) نیز اجتناب مالیاتی را به عنوان کاهش آشکار مالیات به ازای هر واحد از سود حسابداری یا جریان‌های نقدی در نظر گرفتند. دزایی و دارماپالا (۲۰۰۹) افزایش تفاوت بین سود حسابداری و مالیاتی، کاهش نرخ موثر مالیاتی و رشد سود شرکت‌ها بدون شناسایی بدهی‌های مالیاتی از جمله نشانه‌های فعالیت‌های اجتناب مالیاتی مدیران برشمردند. مرور ادبیات حسابداری و مالی نشان می‌دهد که به‌طور کلی دو دیدگاه در ارتباط با اجتناب مالیاتی حاکم است.

دیدگاه نخست، هدف فعالیت‌های اجتناب مالیاتی را تنها کاهش تعهدات و بدهی‌های مالیاتی شرکت‌ها قلمداد می‌کند. طرفداران این دیدگاه معتقدند که از نظر سرمایه‌گذاران، اجتناب مالیاتی به عنوان فعالیتی تلقی می‌شود که ارزش شرکت را افزایش داده و باید مدیران را برای بکارگیری چنین اقداماتی تشویق نمود و به آنها پاداش داد. نمونه بارز چنین وضعیتی را می‌توان مبنای قرار دادن سود بعد از مالیات به عنوان طرح‌های پاداش مدیران نام برد که منجر به کاهش نرخ موثر مالیاتی می‌شود. همچنین، زمان‌بر بودن این فعالیت برای مدیران و کشف آن توسط نهادهای نظارتی و مالیاتی از هزینه‌های بالقوه این دیدگاه به شمار می‌رود. بنابر آنچه گفته شد می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود که در این دیدگاه ممکن است تضاد منافع بین مدیران سهامداران طبق تئوری نمایندگی به فراموشی سپرده شده اما در مقابل، رابطه شرکت دولت بر مبنای تئوری ذینفعان به چالش کشیده شود.

در دیدگاه دوم، فعالیت‌های اجتناب مالیاتی ابعاد بیشتری از مسایل نمایندگی بین مدیران و سهامداران از قبیل فرصت طلبی مدیران و سوء استفاده از منابع شرکت را شامل می‌شود (دزایی، ۲۰۰۹b). دزایی و دارماپالا (۲۰۰۹) معتقدند که پیچیدگی فعالیت‌های اجتناب مالیاتی می‌تواند ابزارها، پوشش‌ها و قضاوت‌هایی را برای مدیران ایجاد نماید که زمینه ساز رفتارهای فرصت طلبانه آنها مانند دستکاری سود، معاملات با اشخاص وابسته و سوء استفاده از منابع شرکت به نفع مدیران گردد. به عبارت دیگر، در این دیدگاه ممکن است اجتناب مالیاتی و انحراف مدیران مکمل یکدیگر قرار گیرند.

اجتناب مالیاتی را می‌توان از جمله فعالیت‌هایی تلقی نمود که پیامدهای مستقیم و غیرمستقیمی بر واحد

تجاری و جامعه دارند. به طوری که هانلون و هیتزمن (۲۰۱۰) کاهش هزینه مالیات، افزایش جریان‌های نقدی و افزایش ثروت سهامداران را از جمله پیامدهای مستقیم و کاهش پناهگاه‌های مالیاتی، احتمال وضع مالیات بیشتر، جرایم مالیاتی، کاهش مسئولیت اجتماعی و به دنبال آن کاهش ارزش شرکت را از جمله پیامدهای غیرمستقیم آن قلمداد نمودند. از آنجایی که ممکن است پیامدهای غیرمستقیم اجتناب مالیاتی بر شرکت از اهمیت بیشتری برخوردار باشد، در ادامه ادبیات مربوط به این زمینه ارائه می‌شود.

مرور ادبیات مالی و حسابداری نشان می‌دهد که به اجتناب مالیاتی به‌عنوان عاملی که تبادل اطلاعات شرکت را محدود می‌نماید، نگریسته شده است. دزایی و دارماپالا (۲۰۰۹)؛ و چن و همکاران (۲۰۱۰) نشان داده‌اند به جهت این که اجتناب مالیاتی با هدف پنهان نمودن مالیات واقعی شرکت‌ها صورت می‌پذیرد، ممکن است بر محیط اطلاعاتی شرکت‌ها تاثیر منفی گذاشته و عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سهامداران را افزایش دهد. بالاکریشن و همکاران (۲۰۱۲) نیز دریافتند که اجتناب مالیاتی، برقراری ارتباط واحد تجاری با منابع برون سازمانی را دچار مشکل ساخته که این امر شفافیت گزارشگری مالی را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، هانلون و اسلمرد (۲۰۰۹) معتقدند که بازار ممکن است نسبت به پناهگاه‌های مالیاتی شرکت‌ها واکنش منفی نشان داده و در رابطه احتمال ترکیب پناهگاه‌های مالیاتی با رفتارهای فرصت طلبانه مدیران از جمله دستکاری معیارهای عملکرد نگرانی‌هایی دارند. این نگرانی بازار ممکن است با نتایج پژوهش فرانک و همکاران (۲۰۰۹) که نشان داده‌اند رابطه مثبت و قوی بین اجتناب مالیاتی و گزارشگری مالی متقلبانه وجود دارد، مضاعف گردد. از سوی دیگر، دزایی و دارماپالا (۲۰۰۹) اگرچه معتقد بوده‌اند که اجتناب مالیاتی بر ارزش شرکت تاثیر ندارد اما وجود ساز و کارهای نظارتی مانند سرمایه‌گذاران نهادی می‌تواند این رابطه را معنادار و مستقیم نماید. به بیان دیگر می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود که با فرض وجود فعالیت‌های اجتناب مالیاتی، ساز و کارهای راهبری شرکتی می‌تواند آن را به فعالیتی همسوی منافع شرکت و سهامداران تبدیل نماید.

یکی دیگر از پیامدهای غیرمستقیم اجتناب مالیاتی، تاثیری است که بر برخی مفاهیم مانند سود و قیمت سهام دارد. مفاهیمی که سرمایه‌گذاران واکنش یکنواختی نسبت به آنها نشان داده و برداشت مثبتی را در ذهن آنها ایجاد می‌نماید. به‌عنوان نمونه، کیم و همکاران (۲۰۱۰) نشان داده‌اند که اجتناب مالیاتی رابطه مستقیمی با ریسک سقوط قیمت سهام دارد. آنها معتقدند که اگر اخبار نامطلوب درباره شرکت به واسطه اقداماتی مانند اجتناب مالیاتی، مدیریت سود و دیگر رفتارهای فرصت طلبانه برای چندین دوره انباشته گردد، ممکن است افشای آنی این اخبار نامطلوب منجر به سقوط قیمت سهام گردد. هانلون (۲۰۰۵) معتقد

بود که تفاوت بین سود حسابداری و مالیاتی (به عنوان معیار اجتناب مالیاتی) بر پایداری سود و ارقام تعهدی آن تاثیر دارد. او بیان نمود به دلیل اینکه پایداری ارقام تعهدی غیراختیاری از ارقام اختیاری آن بیشتر است، تفاوت زیاد سود حسابداری و مالیاتی نشانه افزایش اختیار مدیران در انعکاس ارقام تعهدی و کاهش پایداری سود است. کراتبری و کاییک (۲۰۱۲) بیان نمودند به دلیل دسترسی مدیران به اطلاعات محرمانه درباره چشم انداز آینده شرکت، ممکن است با فعالیت‌هایی مانند اجتناب مالیاتی اعلام سود را به تاخیر اندازند تا از این طریق معادلات بازار را تغییر داده یا استفاده شخصی از آن برند.

۳- پیشینه پژوهش

آتوود و همکاران (۲۰۱۰) نیز به بررسی اجتناب مالیاتی و پایداری سود و ارتباط آنها با جریان‌های نقدی پرداختند. یافته‌ها حاکی از این بود که هرچه تفاوت بین سود حسابداری و سود مشمول مالیات بیشتر باشد، پایداری سود کاهش یافته و سود رابطه ضعیف‌تری با جریان‌های نقدی آینده دارد. به طور کلی آنها چنین نتیجه‌گیری نمودند که اجتناب مالیاتی منجر به کاهش کیفیت سود می‌شود.

بلیلاک و همکاران (۲۰۱۲) ارتباط بین اجتناب مالیاتی، تفاوت بین سود حسابداری و مالیاتی و پایداری سود را مورد بررسی قرار دادند. هدف آنها از این پژوهش بررسی این موضوع بود که آیا پایداری سود به منشاء تفاوت سود حسابداری و مالیاتی وابسته است؟ یافته‌ها حاکی از این بود که هرگاه تفاوت سود حسابداری و سود مالیاتی ناشی از مدیریت سود باشد، پایداری سود و ارقام تعهدی آن کاهش اما اگر ناشی از اجتناب مالیاتی باشد، پایداری سود افزایش می‌یابد.

گوئنتر و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان اجتناب مالیاتی و ریسک شرکت، به بررسی این موضوع پرداختند که آیا فعالیت‌های مالیاتی شرکت‌ها بر ریسک شرکت تاثیر داشته و تا چه حد بیانگر ریسک کلی شرکت است. نتایج آنها نشان داد که ریسک مالیاتی (نوسان نرخ موثر مالیاتی) رابطه مستقیمی با ریسک شرکت در آینده دارد.

پورحیدری و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی تاثیر اجتناب از پرداخت مالیات بر شفافیت گزارشگری مالی طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۸۰ پرداختند. نتایج تحقیق آنها نشان داد که فعالیت‌های برنامه‌ریزی مالیاتی، شفافیت گزارشگری مالی را کاهش می‌دهد.

فروغی و محمدی (۱۳۹۲) در پژوهشی به بررسی رابطه بین اجتناب مالیاتی و ارزش و سطح نگهداشت وجه نقد در بازه زمانی ۱۳۸۸-۱۳۸۱ پرداخته و چنین نتیجه‌گیری نمودند که اجتناب مالیاتی بر سطح نگهداشت وجه نقد و همچنین ارزش وجه نقد نگهداری شده تاثیر منفی دارد.

محمودی (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی و پایداری سود در شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۱ پرداخت. نتایج بیانگر این بود که بین اجتناب مالیاتی و پایداری سود رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر، بین اختلاف دائمی مالیات، اجتناب مالیاتی از طریق نرخ موثر مالیات نقدی، اجتناب مالیاتی از طریق نرخ موثر مالیات نقدی بلندمدت، اجتناب مالیاتی از طریق نرخ موثر مالیات تعهدی و اجتناب مالیاتی از طریق نرخ موثر مالیات تعهدی بلندمدت با پایداری سود رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

فتحعلیان (۱۳۹۳) در مطالعه‌ای به بررسی این موضوع پرداخت که آیا یکنواختی نرخ مالیات شرکت، اطلاعاتی در خصوص پیش‌بینی پذیری سود آتی و اجزای آن فراهم می‌کند. نتایج پژوهش او با استفاده از الگوی رگرسیونی لجستیک (نمایی) مک گوایر حاکی از این بود که رابطه معناداری بین قابلیت پیش‌بینی سود آتی و یکنواختی نرخ مالیات پرداختی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد.

بازنگری پیشینه مزبور نشان می‌دهد پژوهشی که به‌طور مستقیم تاثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود را مورد بررسی قرار دهد، مشاهده نگردیده است. بر این اساس تحقیق حاضر درصدد است به بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود بپردازد.

۴- روش‌شناسی پژوهش

فرضیه پژوهش

مستند به مبانی نظری و پژوهش‌های انجام شده، پرداخت مالیات، کاهش سود و وجه نقد باقیمانده برای سهامداران را به همراه دارد. از این رو، شرکت‌ها با فعالیت‌هایی مانند اجتناب مالیاتی در پی کاهش و به تعویق انداختن مالیات می‌باشند. رجو و ویلسون (۲۰۱۲) اجتناب مالیاتی را فعالیتی مخاطره آمیز برای شرکت قلمداد نمودند که ممکن است هزینه‌هایی برای شرکت به بار آورد. از جمله این هزینه‌ها که ممکن است به‌طور غیرمستقیم بر شرکت تحمیل گردد و بر نحوه تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران نیز تاثیر گذارد، کاهش کیفیت اطلاعات مالی به‌ویژه سود می‌باشد. از آنجایی که قدرت پیش‌بینی سود به‌عنوان یکی از معیارهای ارزیابی کیفیت سود، همواره مورد توجه استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی و درون‌سازمانی می‌باشد، انتظار می‌رود تحت تاثیر فعالیت‌های اجتناب مالیاتی مدیران قرار گیرد. براین اساس، فرضیه پژوهش به این صورت قابل طرح است: اجتناب مالیاتی تاثیر منفی و معناداری بر قدرت پیش‌بینی سود دارد. روش پژوهش این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش و ماهیت، توصیفی رگرسیونی مبتنی بر تحلیل داده‌های

ترکیبی است. اطلاعات مورد نیاز از لوح فشرده شرکت تدبیرپرداز، نرم افزار ره آورد نوین و گزارش های ارایه شده توسط سازمان بورس اوراق بهادار جمع آوری شده و برای تجزیه و تحلیل آن از نرم افزارهای Excel و Eviews7 استفاده شده است. نمونه های آماری از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۲-۱۳۸۴ با در نظر گرفتن معیارهای زیر انتخاب شده است:

۱. چون اطلاعات مربوط به شرکت های سرمایه گذاری و واسطه گری مالی دربرگیرنده داده های سایر شرکت ها می باشد، این شرکت ها از نمونه حذف گردیده اند.

۲. به جهت قابل مقایسه بودن و همچنین همگنی و تعمیم نتایج، سال مالی باید منتهی به پایان اسفند ماه باشد.

۳. اطلاعات مورد نیاز برای سنجش متغیرها به ویژه نرخ موثر مالیاتی نقدی طی پنج سال متوالی از سال ۱۳۸۴ در دسترس باشند.

بنابر آنچه گفته شد نمونه ای با ۴۹۵ مشاهده (شرکت - سال) انتخاب گردید که دربرگیرنده ۹۹ شرکت برای ۵ سال می باشد. با توجه به فراگیر بودن دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه، لذا تعداد کل شرکت هایی که دوره مالی آنها تا پایان سال ۱۳۸۳ به ۲۹ اسفند منتهی می گردید، به عنوان مبنا انتخاب شده است. جدول (۱) نحوه انتخاب نمونه آماری مورد بررسی در این پژوهش را به صورت خلاصه نشان می دهد.

جدول (۱) - مراحل انتخاب نمونه آماری

تعداد	عنوان
۳۱۱	تعداد کل شرکت هایی که تا پایان سال ۱۳۸۳، دوره مالی آنها منتهی به ۲۹ اسفند بود
(۲۴)	شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گری مالی، بانک ها و بیمه ها
(۱۱۹)	شرکت هایی که صورت های مالی آنها حسابرسی نشده است
(۶۹)	شرکت هایی که فاقد اطلاعات لازم برای محاسبه متغیرها بوده اند
۹۹	تعداد نمونه نهایی

منبع: یافته های تحقیق

۵- مدل پژوهشی و اندازه گیری متغیرها

برای آزمون فرضیه پژوهش از مدل تعدیل شده آتوود و همکاران (۲۰۱۰) که طبق مدل (۱) برآورد می گردد، استفاده شده است:

مدل (۱)

$$\text{CFO}_{t+1} = \beta_0 + \beta_1 \text{EARN} + \beta_2 \text{TaxStd} + \beta_3 \text{EARN} * \text{TaxStd} + \beta_4 \text{SIZE} + \beta_5 \text{EARN} * \text{SIZE} + \beta_6 \text{DEBT} + \beta_7 \text{EARN} * \text{DEBT} + \beta_8 \text{AB ACC} + \beta_9 \text{EARN} * \text{AB ACC} + \varepsilon_{it}$$

در ادامه، به تشریح اندازه‌گیری متغیرهای مدل مزبور پرداخته می‌شود.

متغیر وابسته قدرت پیش‌بینی سود

در این پژوهش مشابه پژوهش ولاری و جنکینز (۲۰۰۶) از مدل (۱) برای اندازه‌گیری قدرت پیش‌بینی سود استفاده می‌شود، به گونه‌ای که اگر ضریب سود دوره جاری (β_1) مثبت (منفی) و معنادار باشد بیانگر این است که سود، دارای قدرت پیش‌بینی بیشتر (کمتر) جریان‌های نقدی آینده است.

$$\text{CFO}_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 \text{EARN}_{i,t} \quad \text{مدل (۲)}$$

$\text{CFO}_{i,t+1}$: جریان‌های نقدی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی در دوره بعد؛ و
 $\text{EARN}_{i,t}$: سود عملیاتی در دوره جاری.

جهت همگنی داده‌ها و همچنین کاهش ناهمسانی واریانس، جریان نقدی و سود عملیاتی بر دارایی‌های اول دوره تقسیم شده‌اند.

متغیر مستقل اجتناب مالیاتی (TaxStd)

در این پژوهش، برای محاسبه اجتناب مالیاتی مشابه با تحقیق گوئنتر و همکاران (۲۰۱۴) عمل می‌شود. بدین صورت که ابتدا نرخ موثر مالیات نقدی از طریق نسبت مالیات پرداختی به سود خالص قبل از مالیات از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ محاسبه می‌شود. سپس انحراف معیار نرخ موثر مالیات نقدی در بازه زمانی پنج ساله به عنوان معیار اجتناب مالیاتی در نظر گرفته می‌شود. به عنوان نمونه، برای اندازه‌گیری اجتناب مالیاتی سال ۱۳۸۸ ابتدا نرخ موثر مالیات نقدی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ محاسبه و سپس انحراف معیار نرخ‌های محاسبه شده به عنوان معیار اجتناب مالیاتی سال ۱۳۸۸ مورد استفاده قرار می‌گیرد. بدیهی است که مقدار بالاتر انحراف معیار نرخ موثر مالیات نقدی بیانگر ریسک مالیاتی بیشتر و همچنین افزایش اجتناب مالیاتی شرکت‌هاست.

متغیرهای کنترلی

در این پژوهش از سه متغیر کنترلی استفاده شده است که عبارتند از:

اندازه شرکت (SIZE)

بازنگری ادبیات مالی و حسابداری حاکی از دو دیدگاه متضاد در ارتباط با اندازه شرکت و کیفیت سود می‌باشد. طرفداران دیدگاه اول معتقدند که کیفیت سود در شرکت‌های بزرگ بالاتر است. به‌عنوان نمونه، کلارکسون (۲۰۰۰) معتقد است قدرت پیش‌بینی کنندگی سود شرکت‌های بزرگ به‌جهت روند پایدارتر سود، بیشتر است.

در مقابل، طیف دیگر پژوهشگران نشان داده‌اند که کیفیت سود در شرکت‌های کوچک بیشتر از شرکت‌های بزرگ می‌باشد. استدلال آنها بر این اساس است که عواملی همچون افزایش فشار از سوی دولت و نهادهای خصوصی را که منجر به هزینه سیاسی می‌شود، قدرت چانه‌زنی و مذاکره بیشتر با حساب‌برسان، گسترده‌تر بودن فرصت‌ها و موقعیت‌های انتخاب رویه‌های حسابداری در شرکت‌های بزرگ بیش از شرکت‌های کوچک بوده که همین امر ممکن است بر کیفیت سود تاثیر منفی بگذارد. پژوهش‌های انجام شده در این راستا نشان می‌دهد که قدرت پیش‌بینی کنندگی سود در شرکت‌های کوچک بیشتر از شرکت‌های بزرگ است (فرت و اسمیت، ۱۹۹۲؛ لونکانی و فرت، ۲۰۰۰؛ کیم و همکاران، ۲۰۰۳). در این پژوهش، اندازه شرکت از لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌ها به دست می‌آید.

نسبت بدهی (DEBT)

الدماری و اسماعیل (۲۰۱۳) نشان داده‌اند که نسبت بدهی ممکن است قدرت پیش‌بینی سود را تحت تاثیر قرار دهد. در این پژوهش این متغیر از طریق تقسیم مجموع بدهی‌ها به مجموع دارایی‌ها اندازه‌گیری می‌شود.

اقلام تعهدی غیرعادی (AB ACC)

از آنجایی که قدرت پیش‌بینی سود ممکن است تابع عوامل دیگری مانند مدیریت سود (الدماری و اسماعیل، ۲۰۱۳) قرار گیرد از اقلام تعهدی غیرعادی برای کنترل مدیریت سود استفاده می‌شود. دیچاو و دیچو (۲۰۰۲) معتقدند که اگر هر خطای برآورد اقلام تعهدی کمتر باشد، کیفیت سود افزایش می‌یابد. در این پژوهش، باقیمانده مدل تعدیل شده جونز (۱۹۹۵) به‌عنوان معیار اقلام تعهدی اختیاری بر اساس مدل (۳) در نظر گرفته شده است.

مدل (۳)

$$TA_{i,t}/A_{i,t-1} = \alpha_0(1/A_{i,t-1}) + \alpha_1[(\Delta REV_{i,t} - \Delta AR_{i,t})/A_{i,t-1}] + \alpha_2(PPE_{i,t}/A_{i,t-1}) + \varepsilon_{i,t}$$

$TA_{i,t}$: کل اقلام تعهدی شرکت i در سال t که برابر است با تفاوت سود عملیاتی و جریان‌های نقدی آتی. $A_{i,t-1}$: کل دارایی‌های شرکت i در سال $t-1$; $\Delta REV_{i,t}$: تغییر در فروش خالص شرکت i در سال t ، $\Delta AR_{i,t}$: تغییر در حساب‌های دریافتی شرکت i در سال t ، $PPE_{i,t}$: ارزش ناخالص اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات شرکت i در سال t .

باقیمانده مدل (۳) به عنوان معیار اندازه‌گیری مدیریت سود در نظر گرفته شده است.

۶- تجزیه و تحلیل یافته‌ها

آمار توصیفی

همانطور که نتایج در جدول (۲) نشان می‌دهد، میانگین سود عملیاتی بیشتر از میانگین جریان نقدی سال بعد است. به بیان دیگر، ممکن است سود شرکت‌های مورد بررسی از قدرت کمی برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی آینده برخوردار باشد. همچنین میانگین معیار اجتناب مالیاتی (انحراف معیار نرخ موثر مالیات نقدی) ۰٫۲۷ و میانه آن ۰٫۲ می‌باشد. از این یافته‌ها می‌توان چنین استنباط نمود که میزان اجتناب مالیاتی شرکت‌های مورد بررسی بیشتر از حد میانه است. این موضوع را می‌توان از اختلاف بیشینه و کمینه معیار اجتناب مالیاتی نیز ملاحظه نمود. میانگین لگاریتم دارایی‌های شرکت‌های نمونه ۶٫۰۳ (۴۵۷۴ میلیارد ریال) بوده که ادعای اعتباردهندگان به غیر از سهامداران، نسبت به این دارایی‌ها ۰٫۵۶ است. در نهایت، میانگین اقلام تعهدی اختیاری ۳٫۵ بوده و میانه آن ۰٫۹۲ می‌باشد. علاوه بر این، نتایج عامل تورم واریانس نشان می‌دهد که همه متغیرها مقادیر کمتر از ۱۰ دارند که این موضوع بیانگر عدم وجود همخطی بین متغیرهای توضیحی مدل می‌باشد.

جدول (۲) - آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	میانه	ماکزیمم	مینیمم	انحراف معیار	عامل تورم واریانس
جریان نقدی سال بعد	۰٫۱۹۶	۰٫۱۵۸	۲٫۰۸۷	۰٫۰۰۲	۰٫۱۷۶	-
سود عملیاتی	۰٫۲۳۲	۰٫۱۹۱	۱٫۰۰۱	۰٫۰۰۴	۰٫۱۶۷	۱٫۱۹۷
اجتناب مالیاتی	۰٫۲۷	۰٫۲۰۴	۰٫۹۹۶	۰٫۰۰۱	۰٫۲۵۶	۱٫۰۳۵

متغیر	میانگین	میانه	ماکزیمم	مینیمم	انحراف معیار	عامل تورم واریانس
اندازه شرکت	۶,۰۳	۵,۹۱۱	۸,۱۷۲	۴,۶۹۷	۰,۶۷	۱,۱۷۶
نسبت بدهی	۰,۵۶۸	۰,۵۷۹	۰,۹۲۳	۰,۰۱۷	۰,۱۸۲	۱,۰۹
اقلام تعهدی اختیاری	۳,۵۴۹	۰,۹۲۱	۴۲۰,۰۷	۰,۰۰۵	۲۷,۱۸	۱,۰۷۱

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج مربوط به همبستگی متغیرها در جدول (۳) آمده است. نتایج نشان می‌دهد طبق انتظار، سود، بالاترین همبستگی را با جریان‌های نقدی آتی دارد که معنادار و مثبت است. همچنین، همبستگی معناداری بین معیار اجتناب مالیاتی و جریان نقدی سال بعد و سود عملیاتی در سطح اطمینان ۰,۹۹ وجود دارد. اقلام تعهدی اختیاری به‌عنوان معیار مدیریت سود همبستگی منفی و معناداری با سود عملیاتی و جریان‌های نقدی آتی دارد. به‌عبارت دیگر، هرچه میزان اقلام تعهدی اختیاری بیشتر باشد، قدرت پیش‌بینی سود کاهش می‌یابد. اندازه شرکت اگرچه همبستگی معناداری با جریان نقدی سال آینده ندارد، اما در رابطه با سود عملیاتی این همبستگی مثبت و معنادار است. بین نسبت بدهی و جریان نقدی سال بعد همبستگی منفی و معنادار وجود دارد اما همبستگی آن با سود عملیاتی مثبت است. به بیان دیگر، شرکت‌های با نسبت بدهی بالاتر، سود را بیشتر نشان داده که ممکن است این افزایش ناشی از مدیریت سود بوده و جریان نقدی سال آینده کاهش یابد.

جدول (۳) - همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	جریان نقدی سال بعد	سود عملیاتی	اجتناب مالیاتی	اندازه شرکت	نسبت بدهی	اقلام تعهدی اختیاری
جریان نقدی سال بعد	۱					
سود عملیاتی	۰/۴۸***	۱				
اجتناب مالیاتی	۰/۱۲***	۰/۱۴***	۱			
اندازه شرکت	۰/۰۵	۰/۱۱***	۰/۰۸*	۱		
نسبت بدهی	۰/۲۵-***	۰/۳۷***	۰/۱۳***	۰/۰-۲	۱	

۱	۰/۰ ۱	۰/۲۵***	۰/۰۱	-۰/۰۳**	-۰/۰۳**	اقدام تعهدی اختیاری
---	----------	---------	------	---------	---------	---------------------

***،**،* به ترتیب در سطح ۱٪، ۵٪ و ۱۰٪ معنادار است.

منبع: یافته‌های تحقیق

نتایج آزمون فرضیه

از آنجایی که داده‌های این پژوهش به صورت ترکیبی هستند، جهت انتخاب مدل تحلیل داده‌های تابلویی^۱ یا تلفیقی^۲ از آزمون چاو^۳ استفاده شده است. فرض صفر این آزمون استفاده از روش تلفیقی و فرض مقابل آن مبنی بر استفاده از داده‌های تابلویی است. نتایج آزمون دو مدل نشان می‌دهد، با توجه به آماره F و همچنین معناداری آن، برآورد مدل‌ها با استفاده از داده‌های تابلویی صورت می‌گیرد. برای بکارگیری تحلیل داده‌های تابلویی در برآورد رگرسیون از آزمون هاسمن^۴ برای انتخاب روش اثر ثابت یا تصادفی استفاده شده است که فرض صفر این آزمون مبنی بر استفاده از اثر تصادفی و فرض مقابل آن براساس اثر ثابت مطرح می‌گردد. نتایج این آزمون نیز با توجه به آماره کای‌دو و معناداری آن، بیانگر برآورد مدل‌های پژوهش با استفاده از اثر ثابت می‌باشد.

قبل از اینکه به تجزیه و تحلیل فرضیه پرداخته شود، ابتدا قدرت پیش‌بینی سود شرکت‌های مورد بررسی مورد آزمون قرار گرفت که نتایج بیانگر ضریب ۰,۳۸ برای سود عملیاتی بوده است. به عبارت دیگر یک واحد تغییر در سود عملیاتی، جریان‌های نقدی آتی را ۰,۳۸ واحد تغییر می‌دهد. نتایج برازش مدل نشان می‌دهد که آماره F در سطح اطمینان ۹۹٪ حاکی از معنادار بودن رگرسیون و نزدیکی آماره دوربین واتسون به عدد ۲ بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی بین اجزای اخلاص می‌باشد. همپنین آماره ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که متغیرهای توضیحی مدل از توان بالایی برای تبیین متغیر وابسته برخوردار می‌باشند. فرضیه این پژوهش به بررسی تأثیر منفی و معنادار اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود می‌پردازد. نتایج آزمون فرضیه نشان می‌دهد، ضریب سود عملیاتی ۱,۳۸ و معنادار بوده که در مقایسه با ۰,۳۸ بیانگر افزایش قدرت پیش‌بینی سود شرکت‌های مورد بررسی بوده است. ضریب انحراف معیار نرخ موثر مالیات نقدی به‌عنوان معیار اجتناب مالیاتی ۰,۰۴ و ضریب EARN*TaxStd،

1. Panel Data
2. Pool Data
3. Chow Test
4. Hausman Test

۰,۲۷- که هر دو از لحاظ آماری معنادار نیز می‌باشند. از ترکیب این ضرایب می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود: اگرچه اجتناب مالیاتی منجر به افزایش جریان‌های نقدی آینده می‌شود، اما فعالیت‌های اجتناب مالیاتی از قدرت پیش‌بینی سود می‌کاهد. از این رو، فرضیه پژوهش را نمی‌توان رد نمود. در رابطه با متغیرهای کنترلی نیز می‌توان بیان نمود که ضریب متغیر EARN*DEBT منفی و معنادار بوده که این امر بیانگر کاهش قدرت پیش‌بینی سود در شرکت‌های با نسبت بدهی بیشتر است. همچنین در رابطه با اندازه شرکت نیز می‌توان گفت، اگرچه نتایج نشان داد در شرکت‌های بزرگ جریان‌های نقدی آینده بیشتر است اما در رابطه با تاثیر آن بر قدرت پیش‌بینی سود رابطه معناداری مشاهده نگردید. اما با توجه به علامت متغیر EARN*SIZE انتظار می‌رود قدرت پیش‌بینی سود شرکت‌های کوچک نمونه بیشتر باشد. در رابطه با متغیر EARN*AB ACC نیز نتایج نشان می‌دهد که هر چه میزان اقلام تعهدی اختیاری در شرکت‌ها بیشتر باشد، این امر منجر به کاهش قدرت پیش‌بینی سود می‌گردد. نتایج آزمون فرضیه در جدول (۴) ارایه شده است.

جدول (۴) - نتایج آزمون فرضیه

متغیر	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	معناداری
مقدار ثابت	-۰,۱۷۱	۰,۰۵۳	-۳,۱۷۱	۰,۰۰۱۶
EARN	۱,۳۸۰	۰,۲۹۹	۴,۶۰۱	۰,۰۰۰۰
TaxStd	۰,۰۴۸	۰,۰۱۲	۳,۸۲۶	۰,۰۰۰۲
EARN*TaxStd	-۰,۲۷۵	۰,۰۶۵	-۴,۱۸۷	۰,۰۰۰۰
DEBT	۰,۱۸۴	۰,۰۲۰	۸,۷۹۷	۰,۰۰۰۰
EARN*DEBT	-۱,۰۲۵	۰,۱۰۶	-۹,۶۱۳	۰,۰۰۰۰
SIZE	۰,۰۲۷	۰,۰۰۸	۳,۲۸۴	۰,۰۰۱۱
EARN*SIZE	-۰,۰۰۶	۰,۰۴۵	-۱,۴۶۷	۰,۱۴۳۱
AB ACC	۰,۰۰۱	۸,۳۵	۱,۲۳۹	۰,۲۱۶۰
EARN*AB ACC	-۰,۰۰۳	۰,۰۰۱	-۲,۶۷۶	۰,۰۰۷۷

۰٫۸۷	ضریب تعیین تعدیل شده		۰٫۸۹	ضریب تعیین
۲٫۲۲	آماره دوربین واتسون		۳۱٫۹۹۱	آماره F
			۰٫۰۰۰۰	احتمال آماره F
۱۵٫۶۳۴	آزمون هاسمن		۳٫۳۵۰	آزمون چاو
۰٫۰۰۰۰	سطح معناداری		۰٫۰۰۰۰	سطح معناداری

منبع: یافته‌های تحقیق

۷- نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش، بررسی تأثیر اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است. براین اساس برای آزمون فرضیه، از اطلاعات ۹۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۸۴، با استفاده از مدل تعدیل شده آتوود و همکاران (۲۰۱۰) به صورت تحلیل رگرسیون چند متغیره از نوع داده‌های تابلویی و به روش اثر ثابت، استفاده شده است. در این پژوهش جهت اندازه‌گیری قدرت پیش‌بینی سود از مدل ولاری و جنکینز (۲۰۰۶) و اجتناب مالیاتی نیز از انحراف معیار نرخ موثر مالیات نقدی اندازه‌گیری شد.

همانطور که نتایج نشان داد، میزان اجتناب مالیاتی بر قدرت پیش‌بینی سود تأثیر منفی و معنادار دارد. به بیان دیگر، اگرچه نتایج نشان داد اجتناب مالیاتی، افزایشده جریان‌های نقدی دوره بعد بوده اما این فعالیت مدیران منجر به کاهش قدرت سود برای پیش‌بینی جریان‌های نقدی آتی می‌شود. ممکن است دلیل این امر، افزایش آگاهی بازار از فعالیت اجتناب مالیاتی مدیران به عنوان عامل کاهش قدرت اتکای سود باشد. در چنین شرایطی ممکن است بازار منابع اطلاعاتی دیگری مانند ارزش دفتری، قیمت سهام و ... را جایگزین سود و اجزای آن نمایند.

این یافته‌ها می‌تواند توجه سرمایه‌گذاران را به تأثیر اجتناب مالیاتی بر کاهش سودمندی ویژگی‌های کیفی سود و همچنین توجه سازمان مالیاتی و سازمان بورس اوراق بهادار را به تدوین الزاماتی جهت افشای برنامه‌ها و رویه‌های مالیاتی شرکت‌های بورسی معطوف نماید. یکی از مواردی که در این راستا می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، تدوین استاندارد مرتبط با نحوه حسابداری مالیات بر درآمد باشد که در آن آرایه اطلاعات درباره تفاوت بین هزینه مالیات و مالیات محاسبه شده بر اساس نرخ مالیاتی و سود حسابداری الزامی باشد.

فهرست منابع

۱. پورحیدری، امید؛ فدوی، محمدحسن و امینی نیا، میثم (۱۳۹۳). بررسی تاثیر اجتناب از پرداخت مالیات بر شفافیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، سال ۱۴، بهار ۱۳۹۳، ۸۵-۶۹.
۲. فتحعلیان، مریم (۱۳۹۳). رابطه بین قابلیت پیش‌بینی سود آتی و یکنواختی نرخ مالیات در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود.
۳. فروغی، داریوش؛ محمدی، شکوفه (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین اجتناب مالیاتی و ارزش و سطح نگهداشت وجه نقد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پژوهشنامه مالیات، شماره ۲۰، ۱۲۲-۱۰۱.
۴. محمودی، علی (۱۳۹۳). تاثیر اجتناب مالیاتی بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و حسابداری. موسسه آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی کار.
5. Al-Dhamari, R.A., Ismail, K.N.I. (2013), " An Investigation into the Effect of Surplus Free Cash Flow, Corporate Governance, Firm Size on Earnings Predictability ", International Journal of Accounting and Information Management, Vol. 22, No. 2, 118-133.
6. Atwood, T., Drake, M. S., & Myers, L. A. (2010). Book-tax Conformity, Earnings Persistence and the Association Between Earnings and Future Cash flows. Journal of Accounting and Economics, 50(1), 111-125.
7. Blaylock, B., Shevlin, T., & Wilson, R. J. (2011). Tax Avoidance, Large Positive Temporary Book-tax Differences, and Earnings Persistence. The Accounting Review, 87(1), 91-120.
8. Chen, S., Chen, X., Cheng, Q., & Shevlin, T. (2010). Are Family Firms more Tax Aggressive than Non-Family Firms? Journal of Financial Economics, 95(1), 41-61.
9. Clarkson, P. M., (2000). Auditor Quality and the Accuracy of Management Earn-

- ings Forecasts. *Contemporary Accounting Research*, 17, 595-622.
10. Crabtree, A.D., Kubick, T.R. (2012). Corporate Tax Avoidance and the Timeliness of Annual earnings announcements. *Review of Quantitative Finance and Accounting*. January 2014, Volume 42, Issue 1, pp 51-67.
11. Dechow, P and Dichev, I. D. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: The Role of Accrual Estimation Errors", *The Accounting Review*, vol77, pp. 35-59.
12. Desai, M., Dharmapala, D., 2009a. Corporate Tax Avoidance and Firm Value. *Review of Economics and Statistics*, 91, 537-546.
13. Desai, M., Dharmapala, D., 2009b. Earnings Management, Corporate Tax Shelters, and Book-Tax Alignment. *National Tax Journal*, 62, 169-186.
14. Desai, M., Dyck, A., Zingales, L., 2007. Theft and Taxes. *Journal of Financial Economics* 84, 591-623.
15. Firth, M., & Smith, A., (1992), The Accuracy of Profits Forecasts in Initial Public Offering Prospectuses. *Accounting and Business*.
16. Frank, M.M., Lynch, L.J., Rego, S.O., 2009. Tax Reporting Aggressiveness and Its Relation to Aggressive Financial Reporting. *The Accounting Review*, 84, 467-496.
17. Guenther, D. A., Matsunaga, S. R., & Williams, B. M. (2014). Tax Avoidance, Tax Risk and Firm Risk. Available at <http://ssrn.com/abstract=2153187>.
18. Hanlon, M., & Heitzman, S. (2010). A Review of Tax Research. *Journal of Accounting and Economics*, 50(2), 127-178.
19. Hanlon, M., Slemrod, J., 2009. What does Tax Aggressiveness Signal? Evidence from Stock Price Reactions to News about Tax Shelter Involvement. *Journal of Public Economics*. 93, 126-141. 19.
20. Hanlon, M., S. Rajgopal and T. Shevlin. 2004. Large Sample Evidence on the Relation Between Stock Options and Risk Taking. Working Paper, University of Washington.

21. Kanagaretnam, K., Lee, J., Lim, C.Y., Lobo, G.J. (2013). Societal Trust and Corporate Tax Avoidance. WWW. SSRN.COM.
22. Kim, J., Li, Y. Zhang, L. (2010), Corporate Tax Avoidance and Stock Price Crash Risk: Firm-Level Analysis. Forthcoming Journal of Financial Economics.
23. Kim, Y., Liu, C., & Rhee, G. (2003). The Effect of Firm Size on Earnings Management, www.Ssrn.Com.
24. Lonkani, R., & Firth, M., (2000). The Accuracy of IPO Earnings Forecasts in Thailand and their Relationships with Stock Market Valuation, Accounting and Business Research 35 (22), 239-247.
25. Pasternak, M. & Rico, C (2008), Tax Interpretation, Planning, and Avoidance: Some Linguistic Analysis, Akron Tax Journal.
26. Rego, S., and R. Wilson. 2012. Equity Risk Incentives and Corporate Tax Aggressiveness. Journal of Accounting Research 50: 775-809.
27. Stiglitz, J.E. (1868). The General Theory of Tax Avoidance. Working Paper No. 1868.
28. Velury, U. and Jenkins, D.S. (2006), "Institutional Ownership and the Quality of Earnings" Journal of Business Research, Vol. 59, No. 9, 1043-1051.

